

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ТА АВТОМАТИКИ АПВ НААН
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ**

*XI Міжнародної науково-технічної конференції з нагоди
117-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора,
віцепрезидента УАСГН
КРАМАРОВА
Володимира Савовича
(1906-1987)*

«КРАМАРОВСЬКІ ЧИТАННЯ»

*22-23 лютого 2024 року
м. Київ*

УДК 631.17+62-52-631.3

Збірник тез доповідей XI Міжнародної науково-технічної конференції «Крамаровські читання» з нагоди 117-ї річниці від дня народження доктора технічних наук, професора, віцепрезидента УАСГН Крамарова Володимира Савовича (1906-1987) 22-23 лют. 2024 р., м. Київ / МОН України, Національний університет біоресурсів і природокористування України. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 505 с.

Proceedings of the XI International Scientific and Technical Conference dedicated to the 117th anniversary of the birth of Doctor of Technical Sciences, Professor, Vice President of the UAAS Kramarov Volodymyr Savovych (1906–1987), February 22–23, 2024, Kyiv / MES of Ukraine, National University of Life And Environmental Sciences of Ukraine. Kyiv: Publishing center of NULES of Ukraine, 2024. 505 p.

В збірнику представлені тези доповідей науково-педагогічних працівників, наукових співробітників, аспірантів та студентів НУБіП України, провідних вітчизняних і закордонних вищих навчальних закладів та наукових установ, в яких розглядаються завершені етапи розробок.

The Proceedings presents abstracts of reports of scientific and pedagogical workers, research staff, graduate students and students of the NULES of Ukraine, leading domestic and foreign higher educational institutions and scientific institutions, in which completed stages of development are considered.

УДК 65.01

ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСИНГ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ

А. В. ГРИНЬКІВ, канд. техн. наук, старший дослідник,
В. В. АУЛІН, д-р. техн. наук, проф.,
Центральноукраїнський національний технічний університет,
О. Л. ЛЯШУК, д-р. техн. наук, проф.,
О. П. ЦЬОНЬ, канд. техн. наук, доц.,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
E-mail: AulinVV@gmail.com, oleglashuk@ukr.net

Показано, що одним із інструментів вирішення проблеми оптимізації товароруку є аутсорсинг.

З'ясовано, що сорсинг означає визначення виконавця певного процесу. На стратегічному рівні він полягає у прийнятті рішень про те, що підприємство, фірма, компанія робитиме самостійно, а що набуватиме на стороні. Рішення з сорсингу є дуже важливим, оскільки від вибору виду отримання продукції (товарів), вибору постачальників та виду контрактів суттєво залежить ефективність ланцюга поставок. Рішення щодо сорсингу повинні прийматися відповідно до стратегії конкурентної поведінки. Підприємства, фірми, компанії вважають за краще віддавати операційні логістичні функції логістичним посередникам, зосереджуючись на ключових компетенціях та координуючих функціях логістики.

Аутсорсинг є процесом передачі підприємством, фірмою, компанією частини виробничих чи бізнес-процесів іншим підприємства, фірмам, компаніям, які є експертом у цій галузі. Делегуючи процеси, які не належать до основного виробництва, але є стратегічно важливими, здійснюється взаємовигідний обмін. При цьому варто розрізняти поняття разової підтримки та аутсорсингу. Разова підтримка має епізодичний характер, а з підприємством, фірмою, компанією-аутсорсером укладається договір надання аутсорсингових послуг певний період.

Аутсорсинг використовується насамперед через небажання витратити час на напрямки, що супроводжують основну діяльність. Він дозволяє довірити ведення цих напрямів професіоналам, а всі сили зосередити на вирішенні основних стратегічних та виробничих завдань на підприємстві, фірмі, компанії.

При виборі аутсорсингу в організації вантажних перевезень в Україні може бути кілька варіантів. Повний аутсорсинг передбачає передачу всієї оперативної діяльності зі складування та вантажопереробки складського оператора – логістичного провайдера. При цьому У цьому випадку фокусна компанія планує обсяги та здійснює контролінг КР1, що встановлюються для контролю якості послуг та тарифної сітки складського оператора. При частковому аутсорсингу можуть бути різні варіанти, наприклад, оренда тільки будівлі (складських споруд), коли обладнання та персонал належить фокусній

компанії, або оренда складу з обладнанням, коли персонал та технологія вантажопереробки свої тощо.

Розрізняють наступні види аутсорсингу: виробничий, бізнес-процесів, ІТ-аутсорсинг. У виробничому аутсорсингу частина виробничих функцій передається сторонній організації. Наприклад, рекламні агенції, які використовують виробничі потужності друкарні. У аутсорсинг бізнес-процесів передаються бізнес-процеси, які є основним видом її діяльності, у ведення сторонньої фірми, компанії. Класичний приклад цього аутсорсингу – це бухгалтерські послуги.

При ІТ-аутсорсингу інформаційні системи фірми, компанії обслуговування передаються організаціям, що займаються технічною підтримкою і програмним забезпеченням. У списку функцій можуть бути: створення сайтів, підтримка програмного забезпечення або його розробка, обслуговування комп'ютерної та супутньої техніки.

Головним завданням аутсорсингу на підприємстві, фірмі, компанії є винесення за рамки бізнесу непрофільних та вузькоспеціалізованих напрямків діяльності. Почнемо з очевидних плюсів, які дає передача супутніх процесів на аутсорсинг. З економічного погляду залучення аутсорсера дозволяє підприємству, фірмі, компанії значно знизити витрати, оскільки компанії не доведеться утримувати додаткову структуру та розширити штат. Трансакційні витрати можуть знизитися. Деякі постійні витрати можуть трансформуватися в змінні залежно від потреб підприємству, фірми, компанії у період. З погляду реалізації стратегічних завдань аутсорсинг дає змогу сконцентрувати ресурси на основному виробництві, а також покращити операційний контроль. Крім того, полегшується процес впровадження нових технологічних чи управлінських операцій. З технологічного боку аутсорсинг відкриває доступ до вищих технологій. Якщо в штаті немає необхідних фахівців, їх можна залучити за програмою аутсорсингу. Якість обслуговування у разі залучення аутсорсера значно зростає, оскільки стороння організація зобов'язується контролювати якість робіт, що надаються за контрактом.

В той час, впровадження системи аутсорсингу потребує ретельного розрахунку витрат та зіставлення їх із очікуваним економічним ефектом. Трансакційні витрати можуть також зрости. Не варто унеможлилювати і можливість банкрутства фірми, компанії-аутсорсера. Може загубитися контроль за виконанням переданих на аутсорсинг процесів. Керівництво може втратити сполучний зв'язок між управлінням та бізнес-практикою. Знижується управлінська гнучкість. Небезпека концентрації технологічних процесів. Це знову ж таки позбавляє організацію гнучкості у певних бізнес-процесах. Відсутність чіткої законодавчої бази аутсорсингу. Крім того, багато організацій побоюються делегувати бізнес-процеси іншим особам через побоювання витоку інформації або можливе порушення договірних відносин.

Віддати всі функції логістики організації-підряднику доцільно у разі, наприклад, якщо компанії потрібні не окремі послуги, а весь логістичний ланцюг вантажних перевезень. Це можуть бути підприємства малого та

середнього бізнесу, які з якихось причин не хочуть або не можуть інвестувати кошти у розвиток власної логістики, або великі компанії. Реалізація постачання вантажів (товарів) при цьому є складним, багатоетапним процесом.

Аналіз аутсорсингу вантажних перевезень дав можливість виділити популярні на українському ринку групи логістичних послуг:

– транспортно-експедиторські послуги, які поділяються на дві самостійні послуги: транспортні та експедиторські послуги. Як правило, транспортну послугу замовляють ті організації, де вже існує відділ експедирування. Тут транспортна організацію виконує лише перевезення вантажу, а підготовку документів організація здійснює власними силами. Найчастіше затребуваною є транспортно-експедиторська послуга, оскільки включає повну координацію вантажних перевезень в цілому;

– послуги з митного оформлення є досить специфічною сферою логістичної діяльності. При цьому мають на увазі роботу безпосередньо з митними органами у регламентованому правовому полі. Це зумовлює наявність у організації атестованих фахівців з митного оформлення, які досконало знають митне законодавство та способи забезпечення сплати митних платежів. Ця група послуг пояснюється тим, що найчастіше досить складно організувати роботу з митному оформленню всередині підприємства, фірми, компанії і оскільки це потребує великих фінансових і трудових витрат. Істотним є і те, що при виникненні розбіжностей з митними органами, проблем щодо декларування товарів вся відповідальність, як юридична, так і фінансова у вигляді штрафів, лягає безпосередньо на організацію;

– послуги складу та організація складського комплексу або навіть складських приміщень всередині підприємства, фірми, компанії є досить дорогим заходом, що передбачає великі фінансові інвестиції, як у купівлю чи оренду приміщення, і у обладнання складу у відповідність до необхідних норм;

– координація процесу закупівель, упаковка/перепакування товарів, складування тощо – цей вид послуг затребуваний найчастіше організаціями, які мають у своїй організаційній структурі досить розгалужені філіальні (торговельні) мережі. В даному випадку замовлення такого роду логістичних послуг буде доцільним та виправданим;

– комплексні послуги (комплексний аутсорсинг) Тут у ролі компанії-підрядника виступає єдиний логістичний оператор. Як правило, це великі логістичні компанії, які мають у своєму розпорядженні всі ресурси, необхідні для реалізації логістичних бізнес-процесів по всьому логістичному ланцюгу компанії-клієнта. Комплексні послуги затребувані компаніями, алгоритм постачання вантажів (товарів) яких досить складний і має кілька проміжних етапів. По суті, це послуга товаропросування від виробника до споживача.

Таким чином, український ринок постачання вантажів (товарів) потребує розвитку і впровадження різних видів логістичного аутсорсингу.